

vergadering **C99**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 15 december 2021

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Johan Deckmyn aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de coronamaatregelen voor de sportsector, die strenger zijn dan die voor de evenementensector – 838 (2021-2022)	3
VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het gelijkschakelen van het prijzengeld voor vrouwen en mannen in sportwedstrijden – 846 (2021-2022)	6
VRAAG OM UITLEG van Annick Lambrecht aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de getuigenissen van sporters over grensoverschrijdend gedrag in het Canvasprogramma 'De prijs van de winnaar' – 950 (2021-2022)	
VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de getuigenissen over emotioneel misbruik in het volleybal – 997 (2021-2022)	10

VRAAG OM UITLEG van Johan Deckmyn aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de coronamaatregelen voor de sportsector, die strenger zijn dan die voor de evenementensector – 838 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): Voorzitter, mijn vraag is uiteraard al een beetje gedateerd. Ze is twee weken geleden ingediend, maar ondertussen is er natuurlijk al heel wat water naar de zee gevloeid. In coronatijden betekent dat dat er al heel wat extra maatregelen zijn genomen en al dan niet herroepen. Zo hebben we ondertussen de vreemde kronkel mogen aanschouwen van de minister-president, die eerst pleitte voor een verstrenging indoor in de cultuursector en nadien in de commissie Cultuur opnieuw versoepelingen wou aanvragen.

De sportsector stond er ondertussen bij en keek ernaar, want het Overlegcomité kwam op 26 november vervroegd bijeen om effectief nieuwe maatregelen te treffen om de slechte coronacijfers te doen dalen. Een van de discutabele maatregelen die voorlagen, was natuurlijk dat sportactiviteiten indoor mochten doorgaan, maar zonder publiek. De Vlaamse Sportfederatie (VSF) heeft zich daar natuurlijk kritisch over uitgelaten, vooral over het verschil inzake coronamaatregelen die respectievelijk van toepassing zijn op sport en de cultuursector, bijvoorbeeld de concerten daar. Bij de VSF stelde men niet te begrijpen dat er geen publiek meer werd toegelaten bij binnensporten, terwijl bij concerten toen wel nog publiek binnen mocht.

Volgens de Vlaamse Sportfederatie was elke logica zoek. Dat was natuurlijk een stelling die ik toen en nu nog kan bijtreden. Ze waren tevreden dat sport mocht doorgaan, maar het feit dat er geen publiek werd toegelaten, werd bijgevolg niet echt positief onthaald. Ze stelden dat ze geen verschil zagen tussen een zittend publiek bij sportwedstrijden en een zittend publiek bij een concert. Ze voelden zich geïrriteerd, wat ik wel enigszins kan begrijpen.

Los daarvan hebben deze nieuwe maatregelen natuurlijk ook financiële gevolgen gehad voor de sportsector in het algemeen en de clubs in het bijzonder. Daarom heb ik toen een aantal vragen gesteld, waarvan enkele zeker nog actueel zijn, minister. Werd u geconsulteerd met betrekking tot de maatregelen die genomen werden inzake de coronamaatregelen in de sport? Wat was uw reactie daarop? En wat is uw reactie op de kritiek van de Vlaamse Sportfederatie? Ik denk dat het wel belangrijk is dat u daar stelling in inneemt.

Mijn derde vraag zou ik vanwege de actualiteit toch een beetje willen herformuleren. Hoe kijkt u aan tegen de inconsequenties in het gevoerde beleid? Welke initiatieven wilt u nemen om ervoor te zorgen dat men op zijn minst enige consequentie hanteert bij het nemen van maatregelen? Het gaat dan in het bijzonder over de aanwezigheid van publiek indoor. Dan kun je de vergelijking wel maken tussen de sportsector en bepaalde culturele activiteiten. Als men daar in de toekomst toch een beetje een consequente houding zou kunnen aannemen, zou dat natuurlijk bijzonder op prijs gesteld worden door eender wie uit eender welke sector. Hoe kijkt u daartegen aan, minister?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik kan hier betrekkelijk kort over zijn. Uw vraag refereert aan de beslissing van het Overlegcomité van 26 november. Ondertussen heeft men op 3 december op een volgend Overlegcomité ook beslist om het grootste deel van de evenementensector te sluiten. Dat was toen dus inderdaad een heel tijdelijk

onevenwicht. Alle indoorevents met meer dan tweehonderd toeschouwers zijn verboden. Daar wordt de lat dus gelijk gelegd.

In alle contacten die ik gehad heb met het coronacommissariaat en de collega's van de Federale Regering en de Vlaamse Regering en de andere deelstaatregeringen, heb ik absoluut steeds het belang van sporten benadrukt, met de expliciete vraag om sport zowel indoor als outdoor altijd blijvend mogelijk te maken. Ik stel met enige tevredenheid vast dat men dat gehonoreerd heeft, zelfs dermate dat er dan een andere discriminatie of ongelijkheid is ontstaan, namelijk dat men mij wel gevolgd is in mijn pleidooi voor het vrijwaren van sportactiviteiten binnen, maar dat men alle andere binnenactiviteiten, zoals jeugdactiviteiten, onmogelijk heeft gemaakt. Ik sluit me dan ook aan bij en toon begrip voor de verontwaardiging van minister Dalle, als bevoegd minister van Jeugd, die vervolgens vaststelt dat er nu de ongelijkheid is dat je binnen wel mag sporten, maar pakweg niet mag knutselen. Ik begrijp dat heel goed en toon mij solidair met zijn verontwaardiging.

Ik zal erop blijven hameren dat sport altijd gezond is. En als je dat gezond doet, doe je dat het best ook zonder mondkemper. Sommige sportactiviteiten kunnen nu eenvoudigweg enkel binnen worden uitgeoefend. Dus blijf dat doen. Want je moet natuurlijk ook een afweging maken. Dat is iets waar ik altijd voor pleit, namelijk die imaginaire weegschaal: enerzijds heb je de virologische inzichten en adviezen, en ik begrijp die perfect, maar aan de andere kant moeten wij, als verantwoordelijke politici, ook de maatschappelijke kosten in de weegschaal leggen, en in dezen ook de gezondheidskosten die spelen, en de kosten op het vlak van mentaal welzijn.

Dat zijn maar enkele overwegingen die mij hiertoe brengen. Ik kan perfect begrijpen dat men zegt dat het vanuit virologisch oogpunt misschien toch enigszins risicovol is om sportactiviteiten binnen toe te laten. Ik begrijp dat volkomen. Maar anderzijds denk ik dat de maatschappelijke kosten, maar ook de kosten op het vlak van de gezondheid, nog veel groter zijn als je zulke activiteiten binnen zou gaan verbieden. Dat is de afweging die men constant moet maken.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): Dank u wel voor uw antwoord, minister. Om met het laatste te beginnen: er is inderdaad een slappe koord waar men soms op moet dansen, als men het virologische standpunt en de gezondheidsrisico's moet afwegen tegen het mentale welzijn van de bevolking. Daar ben ik het volledig met u eens. Het is een aandachtspunt en we moeten ervoor zorgen dat er een gezonde balans is, als ik het zo mag zeggen.

Wat betreft de problematiek die ik daarnet aanhaalde, stelde u dat er een 'onevenwicht' was. Dat is natuurlijk wel een understatement. Ik ben blij dat u het belang van sport bent blijven verdedigen, maar natuurlijk bleef er toen toch wel een inconsequentie, als je de vergelijking maakt tussen sport en cultuur. Ik heb het verschil tussen sport en cultuur aangegeven, u hebt daar jeugd aan toegevoegd. En terecht, want er zijn toch wel wat inconsequenties geweest in het verleden. U bent het daarom ook eens met uw collega-minister Dalle, die zich ook een beetje boos gemaakt heeft voor wat betreft de jeugdsector. Terecht, denk ik.

Minister, corona en coronamaatregelen zijn helaas nog niet van de baan. Kunt u in de toekomst niet samen met minister-president Jambon, die verantwoordelijk is voor Cultuur, met minister Dalle, die verantwoordelijk is voor Jeugd, en uzelf, verantwoordelijk voor Sport, ergens een eensgezind standpunt overeenkomen, zodanig dat u op zijn minst al dergelijke inconsequenties probeert te vermijden als dit ter sprake komt op het Overlegcomité?

Ik weet niet of dat mogelijk is, of u daar een inspanning voor wilt doen. Ik begrijp dat dat niet eenvoudig is. Het zou tenminste wat ongenoegen in de diverse sectoren wegnemen.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

Kris Van Dijck (N-VA): Voorzitter, ik wil een algemene oproep doen. Het zat al in de tussenkomst van de heer Deckmyn. Ik ben toevallig ook lokaal bestuurder. Als ik rond alle maatregelen de inconsequenties moet ophijsten, krijg ik een lijst van hier tot in Tokio. Ik wil daarmee ook zeggen dat we in heel moeilijke omstandigheden zitten, met verschillende beleidsdomeinen.

Het heeft hier niet rechtstreeks mee te maken, voorzitter, maar volgende week sluiten de scholen en gaan we de kinderen moeten opvangen. Probeer het allemaal maar met elkaar te rijmen. Probeer maar eens veilige bubbels te behouden. Ook hier speelt dat: cultuur en sport vermengen.

De basisregel van de minister van Sport, die breed gedragen wordt, is: laat ons veilig sporten aan sich. Als sporten veilig kan: doe het zoveel mogelijk. We hebben dat in verschillende gradaties gehad in heel deze pandemie, met individueel sporten, in groep sporten. Dat moet onze drijfveer blijven.

Ik vraag wel enig begrip voor de inconsequenties die er soms zijn. Men kan moeilijk anders. Dat is mijn ervaring althans, als je het in de feiten moet uitvoeren, is het niet eenvoudig.

In elk geval: zoveel mogelijk blijven sporten en het sporten promoten.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Voorzitter, dank u, mijnheer Deckmyn, om deze vraag te stellen.

Sport en sportbeoefening zijn zeer belangrijk, zeker voor jongeren. Het is goed dat ze dat kunnen blijven doen. Maar als je kijkt naar de tegenstrijdigheden in de verschillende maatregelen is het vreemd, zoals u terecht zegt, minister, dat sporten wel kan maar spelen in de jeugdvereniging, binnen of buiten, niet. Dat zorgt voor heel veel onduidelijkheden.

Collega Van Dijck sprak voor de lokale besturen. Mogen de jeugdverenigingen die iets willen organiseren, dan wel sportactiviteiten doen? Welke? De grens tussen sporten en spelen is heel dun.

Minister, u deelt de bekommernis van minister Dalle. Ik spreek u nu ook aan als minister van Onderwijs als ik mag. Kunt u als minister van Onderwijs samen met minister Dalle de belangen van onze jongeren en kinderen nog verder verdedigen? Zult u gehoor geven aan de oproep van de jeugdsector om heldere duidelijke regels te krijgen? Dat zou het draagvlak voor de maatregelen vrijwaren. Kunt u die dubbele pet opzetten? Kunt u als minister van Onderwijs de belangen van de jeugd en het recht op spelen verdedigen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Wij hebben de geplogenheid om ter voorbereiding van het Overlegcomité samen te komen met de kern. Dat gebeurt meestal bij het ochtendgloren, in alle vroegte. We nemen het recht op sporten en spelen mee en proberen onze vertegenwoordigers – minister-president Jambon en minister Crevits die daar onze kleuren verdedigen – ook met een standpunt van de Vlaamse Regering naar het Overlegcomité te sturen. Vanzelfsprekend botsen zij daar op de aanbevelingen/suggesties/stellingnames van experts en in velerlei gevallen op andere

inzichten van andere regeringen en regeringsleden op andere bestuurlijke niveaus. De weerslag van het spel dat daar wordt gespeeld kunt u in de kranten lezen.

Ik moet nog meegeven dat ik er samen met minister Crevits voor heb gezorgd dat het beschermingsmechanisme wordt opengesteld voor sport en sportactiviteiten. De financiële ondersteuning/compensatie die wordt voorzien, wordt nu ook opengesteld voor sportactiviteiten. Daarvoor had ik een parallel ondersteuningsmechanisme. In dezen is het aangewezen om dat open te stellen voor de clubs die plots met een verplichte sluiting van de publieksloketten worden geconfronteerd en een groot deel van hun inkomsten zien vervallen. Zo kunnen ze aanspraak maken op een beschermingsmechanisme. We hebben daarvoor de NACE-codes (Nomenclature Générale des Activités Économiques dans les Communautés Européennes) aangepast, dat is de classificatie van de verschillende commerciële en niet-commerciële economische activiteiten.

Vorig jaar hebben we mogelijk gemaakt dat sportclubs die nood hadden aan een overbruggingskrediet een noodlening konden aangaan. Ze konden tot 1 miljoen euro opnemen. Die mogelijkheid heb ik nu verlengd tot 31 december 2022. Dat zal wat mogelijkheden bieden om enig soelaas te brengen.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw antwoord en de stelling die u hebt ingenomen. Ik begrijp dat men binnen het Overlegcomité botst. Ik hoop dat Vlaanderen het been eens stijf houdt inzake bepaalde inconsequenties in maatregelen op Vlaamse beleidsdomeinen. Dat was het opzet van mijn vraag: zorgen dat die inconsequenties vermeden worden. Als het echt gaat over Vlaamse beleidsdomeinen verwacht ik toch dat we kunnen wegen op de besluitvorming. Dat is mijn bezorgdheid. Ik hoop dat u dit meeneemt in de toekomst.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het gelijkschakelen van het prijzengeld voor vrouwen en mannen in sportwedstrijden – 846 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, vorige maand maakte de organisator van Nokere Koerse bekend dat zij het prijzengeld voor vrouwen en mannen gelijktrekken. Dit is een belangrijke stap in de goede richting en hiermee wil Nokere Koerse het goede voorbeeld geven aan andere koersorganisatoren.

Er werd in het verleden in de commissie Sport al gediscussieerd over de gendergelijkheid in de sportwereld. Zo antwoordde u op 12 mei 2021 op de vraag van mevrouw Lambrecht over de gelijkheid van mannen en vrouwen in de sport: "Met het project 'ALL IN: Towards gender balance in sport' zetten we in op meer gendergelijkheid in de sport. Dit Europees project heeft al geresulteerd in een online databank met interessante praktijkvoorbeelden in verband met leiderschap, coaching, participatie, media en communicatie, maar even goed ook in verband met gendergerelateerd geweld. Er is een toolkit met informatie, concrete tips en strategieën om gendergelijkheid in de praktijk te brengen en met praktische antwoorden op de vragen hoe genderongelijkheid in de sport kan worden aangepakt en hoe, onder meer met betrekking tot integriteit, een actieplan kan worden opgesteld. (...)

In het subsidiereglement voor topsportevenementen is sinds enige tijd het 'comply or explain'-principe opgenomen. De organisatoren moeten expliciet vermelden

welke aandacht ze geven aan de gelijke behandeling van vrouwen en mannen inzake prijzengeld, startpremies en andere verloningen. Ze moeten altijd verduidelijken waarom ze al dan niet een gelijke behandeling hanteren. Indien ze geen gelijke behandeling kunnen garanderen, moeten ze uitleggen welke intenties ze hebben om toch stappen in de goede richting te zetten.”

Minister, u zult zeker ons enthousiasme delen ten aanzien van dit initiatief van Nokere Koerse. Maar er rijzen niettemin enkele vragen bij ons.

Klopt het dat dit goede voorbeeld van Nokere Koerse een eenzaam voorbeeld is? Minister, hebt u zicht op andere organisatoren die ook de gelijkschakeling van het prijzengeld hebben ingevoerd?

Waarom blijven andere koersen en sportwedstrijden achter? Hoe zit het, naast de prijzenpot, met startpremies en andere verloningen?

Ten aanzien van het 'comply or explain'-principe: welke redenen worden gegeven door wedstrijdorganisatoren om inzake prijzengeld, startpremies en andere verloningen een ongelijkheid te verantwoorden tussen mannelijke en vrouwelijke deelnemers? Wat vindt u hiervan, minister?

Is er een evolutie merkbaar?

Wat zult u doen om deze goede evolutie te versnellen? Plant u nog gesprekken daarover met de verschillende sportsectoren?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik denk dat het initiatief van Nokere Koerse een mooi initiatief is in functie van de gelijkwaardige behandeling tussen mannen en vrouwen. Ik denk ook dat dat inspirerend zal werken voor andere wedstrijden in het wielrennen, maar even goed in sport in het algemeen.

Dat krijgt ook media-aandacht, maar dat is natuurlijk maar één aspect. Ik denk dat het wielrennen voor vrouwen de afgelopen jaren een enorme progressie heeft gemaakt. Ik denk dat we ons daar met de Vlaamse wielrennerswereld met vereende krachten achter hebben geschaard, waarbij we vooral hebben gezorgd voor extra media-aandacht, extra televisie minuten. En dat is natuurlijk cruciaal. Meer media-aandacht voor vrouwenwielrennen betekent meer interesse van publiek en van sponsors, en dus meer kansen op een professionele werking, op startgelden, op prijzengeld en verloning. Ik vind dat dus nog veel belangrijker in heel de ketting, want dat brengt een domino-effect met zich mee.

Gelukkig is Nokere Koerse geen eenzaam voorbeeld. Ook de prijzengelden in het veldrijden zijn sinds 2019 gelijk voor vrouwen en mannen. En ook de Belgian Track Meeting – wielrennen op de piste – kent een gelijk prijzengeld. We staan dus al verder dan we soms durven te bevroeden.

Waar er nog gewerkt wordt met startgeld zijn de verschillen soms groter. Maar dat geldt niet alleen tussen mannen en vrouwen, dat geldt ook tussen mensen van hetzelfde geslacht. Want startgeld is echt wel gebaseerd op het individuele palmares en onderhandelingen. Dat is dan misschien nog een andere kwestie. Wat mij betreft is gelijk prijzengeld ook niet de enige werf die aangepakt moet worden. Zoals gezegd is de televisieaandacht nog belangrijker, net als de plaats op de internationale kalender voor vrouwenwedstrijden. Dat is cruciaal om die wedstrijden een gelijkwaardige positie te laten krijgen als de herenwedstrijden. Met Flanders Classics spelen we op dat vlak toch ook een voortrekkersrol in het wielrennen.

Wat betreft uw vraag omtrent 'comply or explain': dat principe hebben we sinds 2018 opgenomen in de evaluaties van de gesubsidieerde evenementen. De meerderheid van die evenementen voldoet ook aan de vraag van gelijk prijzengeld of verloning vanwege twee redenen. Het prijzengeld of de verloning is effectief gelijk voor mannen en vrouwen in verschillende sporten zoals atletiek, gymnastiek, roeien, schermen, zwemmen enzovoort. En soms is er ook geen ongelijkheid omdat er geen prijzengeld, startgeld of verloning is, of omdat het evenement enkel openstaat voor mannen of voor vrouwen. Dan is er geen tegenhanger voor het andere geslacht.

Bij de verschillende gesubsidieerde evenementen in het wielrennen is er nog geen 'comply' en dient er een 'explain' te zijn. In de antwoorden is duidelijk dat er wel heel wat stappen in de goede richting gezet worden. Als we dan toch in de koerswereld zitten, hebben we bijvoorbeeld de Kasteelcross in Zonnebeke, waar men zegt dat men een gelijk prijzengeld toekent aan de mannen en aan de vrouwen. Men zegt dat dat voorlopig nog niet het geval is voor de startgelden, maar we kunnen ieder initiatief daar naartoe alleen maar toejuichen. Maar ook daar moet ik toch zeggen dat startgelden natuurlijk vooral een focus leggen op het palmares. Dat is eerder een economische redenering, die mij ook lijkt steek te houden.

Ik had het al over de inspanningen van Flanders Classics. Soms moet men eerst nog een aantal hordes nemen die structureel mogelijk noodzakelijker zijn. En dan gaat het over die plaats op de kalender, over extra sponsors of media-aandacht, vooraleer men dan het prijzengeld kan gelijkschakelen. Of dikwijls is die gelijk-schakeling van het prijzengeld eerder het gevolg is van al die voorgaande elementen die ik aanhaalde. Maar je ziet dus een positieve evolutie, en we blijven dat opvolgen met het 'comply or explain'-principe. We hebben dat sinds 2018 toegevoegd aan de evaluatieformulieren van de gesubsidieerde topsportevenementen, en sinds 2019 ook aan de evaluatieformulieren van de sportevenementen met wat men noemt een bovenlokale uitstraling en een competitief karakter. Dus ook op een iets lager niveau dan topsport hebben we dat principe ingevoerd. Daarbij willen we evolueren van bewustzijn van en sensibilisering voor die problematiek tot sterke aanmoediging, wat gezien de vele positieve antwoorden bij de 'explain' zeker het geval is.

Vanaf volgend jaar gaan we nog een stap verder, met de nieuwe focus 'meisjes en vrouwen' bij de evenementen. Nu hebben we dat thema toegevoegd aan het aanvraagformulier. Zeer concreet zullen 4 van de 20 te behalen punten in de subsidieaanvraag specifiek gaan over hoe evenementen gericht zijn op meisjes en vrouwen. De doelstelling is om enerzijds de participatie te verhogen, en anderzijds de communicatie rond events voor vrouwelijke sporters aan te moedigen. Een hogere score op de focus 'meisjes en vrouwen' zal ook resulteren in een hoger subsidiebedrag.

Ik denk dat we de goede weg zijn ingeslagen, maar we gaan gestaag verder. En je ziet ook wel dat het veld zich stilaan ook zet. Ik moet erkennen, we doen dat niet al te bruuskerend, we volgen meer de weg van de geleidelijkheid en van de stimulans. Maar je ziet wel dat dat vruchten afwerpt.

Elisabeth Meuleman (Groen): Bedankt voor uw antwoord. Ik ben blij dat er toch ergens al een positieve evolutie is.

Ik ben het eens en niet eens met het feit dat u zegt dat de media-aandacht enorm is vergroot. Dat is waar. Dat is voor mij minstens even belangrijk. Ergens zal dat op het vlak van inkomsten inderdaad zelfs nog belangrijker zijn. Dat genereert sponsorgeld, en dat is soms, of meestal een stuk belangrijker dan andere inkomsten.

Maar toch, los daarvan en los van de vraag wat nu het meeste oplevert, denk ik principieel dat dat prijzengeld en toch ook dat startgeld gelijktrekken iets is wat we moeten nastreven, los van die extra media-aandacht, die dan nog meer zal opleveren. Die moet er echt zijn. Maar ik denk dat het daar ergens echt wel een principiële kwestie is, en dat we daar zeker verder op moeten inzetten.

Ik had nog een bijkomende vraag. Als ik het goed begrepen heb, hebt u daar al op geantwoord, maar ik ben het niet helemaal zeker. Dus ik wil het nog even checken. Het is inderdaad zo, minister, dat de steun van Sport Vlaanderen voor verschillende elementen ook heel erg verschilt bij mannen- of vrouwenwedstrijden. Meestal krijgt de mannenwedstrijd op het vlak van steun een veelvoud van de vrouwen. En net daar zit een ideaal mechanisme waarmee de overheid ook zou kunnen sturen, natuurlijk. Als ik het goed begrijp, is dat hetgeen waarvan u zei dat u dat zou veranderen vanaf volgend jaar, met die vier criteria waar jullie aandacht voor zullen hebben. Of heb ik dat niet helemaal juist verstaan?

In elk geval is mijn vraag wat u nog extra zou kunnen doen op dat vlak, om ervoor te zorgen dat ook vanuit de overheid dit zeker verder aangemoedigd wordt via subsidiemechanismen.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Dank u wel voor de vraagstelling. Ik kan u alleen maar bijtreden in uw lof voor het initiatief van Nokere Koerse om het prijzengeld van mannen en vrouwen gelijk te trekken. Ik kan ook alleen maar hopen dat dit een domino-effect zal hebben naar andere wedstrijden en dat zij dit voorbeeld zullen volgen. Dat voorbeeld is trouwens onder voorzitterschap van ons collega-parlementslid Robrecht Bothuyne van de CD&V-fractie. Dat is toch ook wel mooi om hier te vermelden.

Maar het mag natuurlijk niet alleen de taak zijn van individuele organisatoren of wedstrijden. Ik treed u bij, collega Meuleman, dat daar ook extra stimulansen binnen het subsidiëeringsmechanisme kunnen bij horen. Dat er dankzij het initiatief meer media-aandacht volgt, minister, is uiteraard ook mooi meegenomen om de vrouwensporten extra in de picture te zetten. De boutade luidt dat 'zien bewegen doet bewegen', en ik denk dat dat hier ook het geval zal zijn.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het criterium is niet zo dat per definitie een sportevenement dat georganiseerd wordt voor mannen meer middelen krijgt dan een voor vrouwen. Ik zeg net dat we in tegendeel een streepje voor gaan geven in de andere richting. We werken met een puntensysteem: elke ingediende subsidieaanvraag en elk evenement wordt gewogen aan de hand van een puntensysteem. Je kunt 20 punten behalen in de subsidieaanvraag. Vanaf volgend jaar zullen 4 van de 20 te behalen punten specifiek gaan over hoe evenementen ook gericht worden op meisjes en vrouwen.

Ten tweede wil ik ook nog wel even de volgorde van paard en kar meegeven. Ik vind het in die zin positief, vooral door de media-aandacht die eraan wordt besteed, dat het prijzengeld bij sommige sportevenementen wordt gelijkgeschakeld. Maar ik vind dat niet het meest essentiële. In die zin heb ik het over de volgorde van het paard en de kar. Het belangrijkste is: hoe kunnen we ervoor zorgen dat er meer media-aandacht is, en een goede plaats op de evenementenkalender. Dan zul je natuurlijk wel vaststellen dat al de rest vanzelf volgt: én aandacht van sponsoring, én publieksaandacht. Dat heeft allemaal een zelfversterkend effect. Dat vind ik belangrijker. Het is nog veel beter ervoor te zorgen dat evenementen van vrouwen meer media-aandacht krijgen. Je ziet het bijvoorbeeld bij de Ronde van Vlaanderen – met de aandacht in een televisieprogramma rond de samenstelling

van een team van vrouwelijke renners, en bij verschillende initiatieven – dat dit zijn vruchten afwerpt in steeds meer sporttakken. Vanaf volgend jaar gaan we dat nog een extra duwtje in de rug geven.

Elisabeth Meuleman (Groen): Dank u wel, minister. We gaan zeker opvolgen wat daarvan de effecten zijn en of, als er vier criteria zijn die dat moeten gaan aanmoedigen, dat effectief resulteert in meer gelijke ondersteuning van de overheid. Daar begint het mee. Als u spreekt over de media-aandacht, en over paard en kar, dan ben ik het daar niet helemaal mee eens. Ik vind het principe heel belangrijk. Uiteraard moeten de media-aandacht en de kalender er ook zijn. Maar er zijn toch nog heel grote verschillen, minister. U zegt dat het bij veldrijden en bij trackmeetings in orde is, maar bij grote baanwielerevenementen zijn die verschillen nog enorm. Daar moeten we zeker nog inspanningen doen.

De heer Van de Wauwer was mij voor, maar ik had ook wel beloofd om een pluim te geven aan collega Bothuyne. Het was inderdaad een tweet van hem die mij getriggerd had om de vraag te stellen. Hij geeft daar toch wel een mooi voorbeeld dat navolging moet krijgen. Hij is misschien ook een stadsgenoot van mij, als de grote fusie van Oudenaarde en Kruisem doorgaat.

Ik denk dat er nog werk aan de winkel is, minister. Ik kijk uit naar de resultaten van de hervorming van het steunmechanisme, en of dat effectief verandering zal brengen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Annick Lambrecht aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de getuigenissen van sporters over grensoverschrijdend gedrag in het Canvasprogramma 'De prijs van de winnaar'
– 950 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de getuigenissen over emotioneel misbruik in het volleybal
– 997 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (Vooruit): Minister, ik heb mijn vraag lichtjes aangepast vanwege de actualiteit, met name de overdracht van het onderzoek naar grensoverschrijdend gedrag door de heer Gert Vande Broek van de ene instantie naar de andere. Eind vorige week werd namelijk bekend dat het Bondsparket van de volleyfederatie het onderzoek zal leiden, en niet Bart Meganck, zoals u eerder had gemeld.

De reden voor het onderzoek naar de heer Vande Broek is uiteraard de tweede aflevering van het Canvasprogramma 'De prijs van de winnaar'. Dat programma laat een licht schijnen op de duistere kant van uw topsportbeleid. Dat er sprake is van grensoverschrijdend gedrag binnen de Vlaamse topsport is met het onderzoeksrapport rond fysiek en mentaal misbruik bij de turnfederatie reeds onweerlegbaar aangetoond. Het grensoverschrijdend gedrag van coaches in de Vlaamse topsport beperkt zich echter niet tot de turnsport alleen. In de tweede aflevering van het Canvasprogramma 'De prijs van de winnaar' spreken volleybalsters, die deel uitmaakten van de Belgische nationale ploeg, over 'emotioneel misbruik' door

hun bondscoach. In de uitzending werd een korte oplistijng gemaakt van zijn denigrerende uitspraken. Ik citeer een paar namen: 'hoer', 'vadsige schijtwijven', 'dom wicht', 'boerenpaard', 'vadsige koeien'. De coach in kwestie was tot vorig jaar adviseur op uw kabinet. Hij heeft dus mee uw topsportbeleid richting gegeven. Een topsportbeleid dat al veel mentale en fysieke slachtoffers heeft gemaakt.

Er is duidelijk nood aan een cultuurverandering binnen onze topsport. Een boodschap die we al herhalen sinds het onderzoeksrapport rond mentaal en fysiek misbruik in de Gentse turnschool naar buiten kwam. Maar ik zie geen verandering. De mensen aan de top blijven gewoon zitten. De turncoaches kregen intussen een contractverlenging en één ervan werd zelfs genomineerd voor de trofee 'Coach van het jaar'. De klachten aangaande de bondscoach in het volleybal werden ook meteen aan de kant geschoven. De algemeen directeur van Sport Vlaanderen, een goede vriend van de heer Vande Broek, omschreef de getuigenissen via Twitter als "een partijtje moddergooien door een paar ex-Yellow Tigers" en de voorafgaande getuigenissen van de turnsters als "een (nog maar eens) opgewarmd voorgerecht". Ook in een interview achteraf zei de algemeen directeur van Sport Vlaanderen over de getuigenissen: 'I don't buy it'. Als dat de manier is waarop een leidinggevende binnen Sport Vlaanderen kijkt naar topsporters die de moed hebben om te getuigen over grensoverschrijdend gedrag binnen zijn organisatie, is het duidelijk dat een echte cultuurverandering onmogelijk is binnen de Vlaamse topsport. U hebt na de uitzending in de pers aangegeven een onafhankelijk onderzoek te willen opstarten, maar u trok dat onderzoek weer in nadat bleek dat het Bondsparket van de volleyfederatie zelf een zaak had aangespannen tegen de heer Vande Broek.

Minister, ik heb de volgende vragen:

Vindt u dat fatshaming en persoonlijke verwijten thuishoren in topsportcoaching? Zijn dit coachingstechnieken die u beleidsmatig kunt tolereren?

Wat is uw reactie op de tweets en uitspraken van algemeen directeur van Sport Vlaanderen Paul Rowe aangaande de getuigenissen? Vindt u deze uitspraken passend voor één van de uitvoerders van uw beleid? Welke stappen zult u nemen richting Sport Vlaanderen, en ook richting de algemeen directeur Paul Rowe, naar aanleiding van deze uitlatingen? Ik wil erop wijzen dat de heer Rowe een zware voorbeeldfunctie heeft.

Hoe zal het onderzoek door het Bondsparket gevoerd worden? Welke stappen zullen zij ondernemen, en hoe zullen wij dat in het parlement kunnen opvolgen? Zijn er al getuigen gehoord, en gaan alle getuigen gehoord worden? Kunt u vooral een exacte timing geven van het verloop van de stappen in het onderzoek? Zullen wij, alstublieft, niet tegenkomen wat er bij de Gymfed gebeurt? Daar moesten wij al in mei rapporten krijgen van actieplannen, en die zijn er nog niet.

Bent u nagegaan of er leden van het Bondsparket zijn met positieve of negatieve banden met de heer Vande Broek of met een van de betrokken speelsters? Bent u met andere woorden overtuigd van de onafhankelijkheid van dit onderzoek?

Hoe wilt u in onze Vlaamse topsport een structurele cultuurverandering laten doorvoeren waarin fysiek of mentaal misbruik niet langer wordt getolereerd?

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, ik heb een vraag over hetzelfde onderwerp. Dat zal u niet verbazen, aangezien ik in deze commissie wel vaker vragen stel over grensoverschrijdend gedrag in onder meer de sportsector.

Minister, als we nu één ding mogen zeggen over wat er zich de voorbije weken ter zake heeft ontplooid, dan is het dat er elke dag iets anders was. Een vraag

actueel houden, was in dezen dan ook nagenoeg onmogelijk. En dat is wat collega Lambrecht daarnet ook al zei.

De aanleiding was ook voor mij het Canvasprogramma 'De prijs van de winnaar' waarin enkele professionele volleybalspeelsters getuigden over het emotionele misbruik dat zij hebben ervaren door de bondscoach van de nationale volleybalploeg. Na die reportage kondigde de aanvoester van de Yellow Tigers aan dat ze twee maanden geleden al beslist had om te stoppen als kapitein van de nationale vrouwenvolleybalploeg, omdat ze naar eigen zeggen niet langer deel wil uitmaken van deze 'cultuur'. Zij trad haar collega's uit de reportage daarmee uitdrukkelijk bij nadat de geloofwaardigheid van hun getuigenissen in twijfel was getrokken.

In een felle reactie op Twitter had de huidige algemeen directeur van Sport Vlaanderen zijn mening gegeven meteen na de uitzending van het tv-programma. De collega heeft al een aantal citaten aangehaald. Ik vond ze heel choquerend. Hij had het over 'opgewarmde kost, alles op een hoopje, geen deontologie, zonder context, eenzijdig', om dan te besluiten met: "Grensoverschrijdend gedrag is een ernstige materie Besmeur Me Too niet met afrekeningen en eenzijdig moddergooien". In een reactie de volgende dag op Spoorza ging hij nog verder en nam hij de uitdrukkelijke verdediging van de bondscoach op zich.

Daarop reageerde voormalig topjudoka Ann Simons met grote verontwaardiging, en ik kan haar alleen maar bijtreden. Dat er knappe sportieve prestaties zijn geleverd, zal niemand in twijfel trekken. Maar als de wijze waarop de sporters emotionele schade berokkent, als het mentaal welzijn er dermate onder lijdt of onder geleden heeft, mag en moet een en ander toch wel worden onderzocht, minister. Niet alleen om de slachtoffers de nodige erkenning en indien nodig nazorg te bieden, maar ook opdat zulke situaties zich niet meer zouden herhalen.

Als mensen naar buiten durven te komen met zulke moeilijke verhalen, waar ontzettend veel moed voor nodig is, is het absoluut niet oké, is het onaanvaardbaar, om die zonder enige vorm van begrip of zonder de intentie om ze verder te willen onderzoeken af te doen als onwaar. Het feit dat er dadelijk stelling wordt ingenomen en dat er zo wordt gereageerd, maakt dat het voor sporters die het slachtoffer zijn van grensoverschrijdend gedrag alleen nog maar veel moeilijker en erger wordt. Het gaat dan niet alleen over sporters, het gaat over alle sectoren heen. Als mensen de moed vinden om een getuigenis te doen en die wordt dan op een dergelijke manier van de tafel geveegd, dan gaan anderen, die er misschien over dachten om naar buiten te komen of stappen te zetten, zich daar weer heel grote vragen bij stellen.

Na de getuigenissen van grensoverschrijdend gedrag in de gymnastiekfederatie werd een onafhankelijke onderzoekscommissie opgericht. Ook nu reageerde u, minister, en gaf u magistraat Bart Meganck de opdracht om de klachten omtrent de werking en de coaching van het nationale volleybalteam te onderzoeken. Eerder al stond Meganck aan het hoofd van de expertencommissie die onderzoek deed naar grensoverschrijdend gedrag in de gymnastiekwereld.

Wat ik toch ook heel erg vond, minister, was het persbericht dat Sport Vlaanderen op 8 december verstuurde nadat u had aangekondigd dat u Bart Meganck had gevraagd om de werking en de coaching onder de loep te nemen. Ik citeer: "Elke klacht van elke (ex-)(top)sporter zal altijd serieus genomen worden door Sport Vlaanderen. We kiezen daarbij nooit partij en zullen altijd in alle sereniteit de tijd nemen om de verschillende aspecten tegen het daglicht te houden. We roepen (ex-)(top)sporters actief op om zich uit te spreken, om wantoestanden en problemen te melden."

Waarom vond ik dat zo erg, minister? Omdat dit na de straffe eenzijdige uitspraken van de algemeen directeur die meteen de kant koos van de geïmagineerde bondscoach, toch niet als geloofwaardig kon overkomen. Absoluut niet.

Minister, na de getuigenissen van grensoverschrijdend gedrag in de gymnastiekfederatie werd een onafhankelijke onderzoekscommissie opgericht. U koos – want ondertussen is dat natuurlijk voorbijgestreefd, maar ik wil er toch nog graag een vraag over stellen – voor de aanstelling van de voorzitter van die onderzoekcommissie Bart Meganck en u verduidelijkte daarbij: “Een neutrale autoriteit moet proberen om klaarheid te scheppen en desgevallend aanbevelingen te doen. De aantijgingen zijn van een andere orde als de getuigenissen over grensoverschrijdend gedrag in de gymnastiekwereld en hebben ook niet echt betrekking op minderjarigen, maar maken wel veel emoties los en veroorzaken veel beroering. Verschillende partijen hebben in de media heel duidelijk stelling ingenomen en er dreigt een impasse die niemand vooruit helpt.” Dat is wat u daarover communiceerde, minister. Kunt u verduidelijken waarom u niet koos voor een onafhankelijke onderzoekcommissie en welke opdracht u had gegeven aan de heer Meganck?

Ik had ook een vraag gesteld naar de timing van dat onderzoek, maar die is ondertussen voorbijgestreefd, omdat de opdracht van de heer Meganck al is beëindigd aangezien het Bondsparket op eigen initiatief ter zake een onderzoek is gestart. Daarop hebt u dan gereageerd dat de heer Meganck eerder een bemiddelende taak had die wordt doorkruist door het onderzoek van het Bondsparket. Kunt u daar meer toelichting bij geven?

Hoe reageert u op de uitlatingen van de algemeen directeur en gewezen topsportdirecteur van Sport Vlaanderen? Zult u daaraan gevolg geven?

Slachtoffers die met hun verhaal naar buiten komen, worden nadien ook vaak geconfronteerd met ‘victim blaming’. In dezen was dat ook zo. Dadelijk worden alle verklaringen neergesabeld als ongeloofwaardig, en dan nog in een hele straffe terminologie, wat het voor slachtoffers nog veel erger maakt en het voor andere slachtoffers, die nog geen aangifte hebben gedaan of er nog niet mee naar buiten zijn gekomen, nog veel moeilijker maakt. Minister, wat kan er worden gedaan tegen die ‘victim blaming’, onmiddellijk nadat mensen naar buiten komen met dergelijke verhalen en tijdens de processen of onderzoeken naar bepaalde feiten?

De voorbije periode zijn er al in meerdere sportdisciplines getuigenissen naar boven gekomen. Hoe wordt er gezorgd voor een alomvattende aanpak, zodat niet telkens weer individuele sporters of sportsters per sportdiscipline de hele grote moed moeten vinden om met getuigenissen naar buiten te komen en dan nog telkens erbovenop ‘victim blaming’ te ondergaan?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: In verband met de vragen rond ‘fat shaming’ en persoonlijke verwijten en beledigingen kan ik duidelijk stellen dat zo’n aanpak nooit goed te praten is, ook niet in de soms harde topsportcontext. Zeggen waar het op staat is belangrijk, maar dat kan ook op een menselijke manier en als het even kan zelfs op een motiverende manier, want daar is het uiteindelijk om te doen, dat een en ander leidt tot betere sportprestaties. En dan is een motiverende aanpak misschien toch iets meer aangewezen. Dat is alleszins waar topsport, en het topsportklimaat dat het Vlaams sportbeleid nastreeft, voor wil en moet staan.

Dat geldt trouwens niet alleen op het eliteniveau. Ook binnen de opleidings- en bijscholingstrajecten voor trainers in de Vlaamse Trainersschool is er structureel en systematisch aandacht voor dat motiverend coachen, net omdat we dat een essentiële basishouding vinden voor trainers.

Ik kom tot de reactie van de algemeen directeur van Sport Vlaanderen, Paul Rowe. Hij heeft toegegeven dat hij een inschattingsfout heeft gemaakt: een te snelle, emotionele persoonlijke reactie na de uitzending, die hij ervaarde als te eenzijdig en waarover hij verontwaardigd was. Uiteraard wordt een tweet van een directeur

van Sport Vlaanderen door de buitenwacht niet gelezen als een persoonlijke mening, hoewel hij dat misschien wel persoonlijk bedoelde.

Daarom heeft Sport Vlaanderen de puntjes op de i gezet en een dag later ook een statement uitgestuurd namens de administrateur-generaal met de visie van Sport Vlaanderen, waarbij ook werd aangetoond hoe hard er door Sport Vlaanderen is gewerkt aan een cultuurverandering in de topsportomkadering en het klimaat waarin topsporters zich goed moeten voelen. Wat mij betreft, is dat incident ook gesloten. De heer Rowe heeft dat statement trouwens ook onderschreven.

Het is natuurlijk zo dat het voeren van een proces in de media nu niet bepaald bijdraagt tot een serene behandeling van klachten. Ik vind dat ook vervelend voor toekomstige klachten. Ook daar speelt dus een voorbeeldfunctie, en niet bepaald in positieve zin.

Ik heb onmiddellijk initiatief genomen. Ik zag dat er heel sterk gepolariseerde meningen waren en dat iedereen partij koos. Ik lees dat ook een beetje in de vraagstellingen nu. Maar niets menselijks is ons vreemd. Vooral door de manier waarop een en ander werd aangediend, wordt er nogal partij gekozen. Ik heb gedacht er goed aan te doen om onmiddellijk een ondertussen gekende autoriteit op dat vlak, Bart Meganck, die al heel goede diensten heeft bewezen in het kader van het dossier rond de Gymfed, te contacteren. Ik heb hem gevraagd of hij, mocht ik hem vragen om die opdracht ter harte te nemen, dat zou aanvaarden, namelijk om ervoor te zorgen dat we in een ietwat serener klimaat terecht zouden komen, waarbij een onafhankelijke autoriteit, in dezen de topmagistraat Bart Meganck, initiatief zou nemen om de verschillende partijen in alle discretie te contacteren, te kijken welke de werkelijke klachten zijn, welk gevolg de slachtoffers willen dat daaraan gegeven wordt, wat de repliek is van onder andere de personen in kwestie die gevisieerd worden, maar evengoed ook van de federatie, en dat dus in een toch ietwat serener klimaat dan hetgeen waarin we vorige week terecht waren gekomen.

Ondertussen heeft het Bondsparket – misschien wel wat laat, maar goed – zelf initiatief genomen, na mijn aankondiging, om een onderzoek te starten. Nu is het zo dat het Bondsparket eigenlijk decretaal de opdracht heeft gekregen om tucht-rechtelijk op te treden. Dat is een bevoegdheid die Bart Meganck niet heeft. Het was de bedoeling om Bart Meganck het terrein op te sturen om mij aanbevelingen te doen op grond van zijn bevindingen. Iets anders is een Bondsparket, dat juridisch verantwoordelijk en bevoegd is om tuchtrechtelijke maatregelen te nemen. Dat overstijgt de bevoegdheden van de heer Meganck, net zoals dat ook gaat in andere procedures. Dan doe je er natuurlijk goed aan om die beide onderzoeken niet parallel te laten lopen en ons dus niet te gaan mengen in het juridische onderzoek van het Bondsparket. De heer Meganck is daar als topmagistraat natuurlijk zelf ook heel gevoelig voor en zei dat hij daar, gelet op de juridische bevoegdheden van het Bondsparket, niet tussen kon gaan fietsen. Dan heb ik het wijs geacht om die taak op te schorten. Maar ik sluit niet uit dat we toch nog initiatieven nemen, nadat het Bondsparket zijn onderzoek en de nodige stappen heeft afgerond. Het is dus mogelijk geen afstel. Ik behoud mij het recht voor om desgevallend toch nog initiatieven te nemen, omdat de problematiek mij ook zo nauw aan het hart ligt en ik altijd vind dat we met de nodige sereniteit die klachten ernstig moeten nemen, van wie dan ook en van welke aard dan ook. Dat signaal heb ik vooral willen geven. Enige nuance in die zin is dat de klachten, gelukkig maar, van een andere orde zijn dan in het kader van de Gymfed.

Het gaat ook over andere slachtoffers. Het gaat niet over fragiele minderjarigen, maar over volwassen vrouwen. Dat maakt niet dat we hun klachten minder ernstig zouden nemen. Daarom heb ik dat initiatief genomen.

Het integriteitsbeleid, gestart door mijn voorganger Muyters, moeten we resoluut voortzetten en binnen de sportfederaties blijven promoten. We moeten er vooral voor zorgen dat er een trickledowneffect is van de federaties naar de clubs. In dezen speelt dat niet, maar het integriteitsbeleid op clubniveau is onze volgende grote uitdaging, ook als het gaat over de vertrouwenspersoon waar men terecht kan met klachten. De eerste stap hoeft geen melding te zijn in de sportfederatie of een wanhoopskreet in de pers, als de sportfederatie daar goed mee aan de slag gaat. De publieke debatten zijn nefast en brengen heel wat schade toe aan de federatie in kwestie en aan de hele sportwereld.

Ik heb in dit parlement reeds verschillende uiteenzettingen gedaan over mijn ethisch sportbeleid en de cultuurverandering. Tijdens het Symposium over Grensoverschrijdend Gedrag in de Sport, waaraan Sport Vlaanderen meewerkte, werd onder meer door onderzoekster Tinne Vertommen beaamd dat het Vlaams Sportbeleid op de goede weg is. Ik beschouw dat niet als een compliment om vervolgens op mijn lauweren te gaan rusten. Integendeel, ons ethisch sportbeleid is nog vrij jong, dit is nog maar een begin, we gaan over naar een meer doortastend beleid. We gaan het integriteitsbeleid structureel versterken. Dit wordt reeds goed opgepikt door de federaties, maar het kost tijd en energie om dit te laten doordringen op clubniveau en tot op het niveau van het individu. Dat vormt de uitdaging voor de komende jaren. Ik denk dat we moeten zorgen dat wat we vragen en opleggen aan de sector, nog sterker geïmplementeerd en bekend geraakt.

Over de maatregelen richting sportfederaties heb ik het bij de bespreking van de beleids- en begrotingstoelichting (BBT) uitgebreid gehad. Er zijn voor de huidige generatie sporters, meer, veiligere en objectievere kanalen en procedures beschikbaar om melding te doen van grensoverschrijdend gedrag dan pakweg vijf jaar geleden. Inmiddels nam ik de beslissing om de ondersteuning van het Vlaams Sporttribunaal – de rechter, zeg maar – verder te zetten en zelfs uit te breiden.

Het topsportbeleid neemt boven op de maatregelen voor de basiswerking van sportfederaties – daar leggen we nog extra elementen en criteria op – bijkomende initiatieven in het belang van het welzijn van de topsporters. Eén, we streven naar multidisciplinaire teams in de omkadering van topsporters en beloftevolle jongeren; niet zoals voorheen enkel de coach, maar wel de coach én de kinesist én de coach voor de opvolging van groepen en teams maar ook van individuele sporters. Twee, we schreven competentieprofielen uit voor de sleutelposities binnen de topsportwerking van federaties die door topsportfederaties gebruikt kunnen worden bij de aanwerving en de permanente vorming van hun topsportkader. Drie, er zijn vormingstrajecten voorzien voor technisch directeurs topsport en coaches. De thema's die binnen deze olympiade aan bod komen gaan over coachingstijl, leiderschapsgedrag, emotionele intelligentie en ethiek, leiderschap in teams enzovoort. Naast de vormingstrajecten zijn er ook persoonlijke ontwikkelingsplannen en 'coach the coach'-trajecten voorzien.

Ik ga dus absoluut niet ontkennen dat er zich nog probleemsituaties zouden kunnen voordoen. Ik wil wel meegeven dat we continu inspanningen doen en dat we die inspanningen ook alsmaar meer opvoeren, zeker op het niveau van de clubs en de individuele sporters.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (Vooruit): Minister, we moeten opletten dat we ons niet verliezen in heel veel praten zodat we weggaan van de essentie.

Ik heb op een paar vragen geen antwoorden gekregen. Ik ga beginnen met iets heel positief, want we zijn voor het positieve. U zegt dat u staat voor motiverende manieren van coaching en dat topsport daar ook moet voor staan. Ik denk dat dat een goed statement is en dat het eventueel eens een campagne mag verdienen

als men ziet hoeveel getuigen van niet-motiverende coaching er de laatste maanden de revue zijn gepasseerd. We staan hier zeker op één lijn.

Dan de vraag over Paul Rowe, niet de eerste de beste, maar eigenlijk de machtigste man van Sport Vlaanderen die zomaar emotionele en persoonlijke tweets doet. Je kunt je er vragen bij stellen of men in zo'n functie niet zeven keer zijn tong moet omdraaien voor je zulke tweets doet. Ik hoor u zeggen dat men de dag nadien bij Sport Vlaanderen heeft gereageerd om het een beetje recht te zetten, maar het kwaad was wel geschied. Een reactie die een beetje op zijn plaats was geweest, minister, was dat de heer Paul Rowe openlijk excuses had gemaakt aan iedereen na zulke tweets. Ik ben zeer ontevreden dat u de woorden 'incident gesloten' gebruikt. Het is in geen enkel ander privébedrijf mogelijk dat de directeur zich zo misdraagt tegenover 'klanten' en dat hij er zo mee wekomt. Het kan niet en het kan naar de buitenwereld tellen voor de macht die de heer Paul Rowe heeft om zulke tweets uit te zenden en dan met de mantel der liefde te worden bedekt. Ik ben het er niet mee eens.

Dan had ik een vraag over het Bondsparket. U hebt gelijk dat zij decretaal het recht hebben om tuchtrechtelijk op te treden. Theoretisch kunnen we u volgen als u zegt dat zij meer kunnen doen dan een man als Meganck. Maar wij horen ook de meisjes en zij durven niet te getuigen zoals het moet, bij de federatie zelf. Minister, ik volg u zeker wanneer u zegt dat u niet enkel bij dat rapport blijft maar ook nog een ander rapport wenst. Als ik u was, zou ik ze zelfs tegelijk laten lopen hebben. Ik ben benieuwd wat de rapporten van de federatie zelf zullen uitbrengen en wat het rapport van een onafhankelijke man als Bart Meganck zou uitbrengen. We moeten die naast elkaar leggen. Ik vrees dat er niet veel sancties zullen volgen.

Ik heb absoluut geen antwoord gehad op de belangrijkste vraag over het rapport van de federatie. Wat is de timing? Wanneer krijgen wij als parlementsleden een eerste stand van zaken over wat er tuchtrechtelijk zal worden gedaan voor wat er is gebeurd? Daar blijf ik op mijn honger.

Nog een belangrijke vraag waar ik geen antwoord op heb gekregen: minister, bent u nagegaan of de leden van het Bondsparket positieve of negatieve banden hebben met de heer Vande Broek of met een van de betrokken speelsters? Met andere woorden, bent u zelf overtuigd van de onafhankelijkheid van hoe men zal werken?

Ik wil ook nog terugkomen op het in theorie mooie verhaal van het integratiebeleid. Waarom gaat men vandaag naar de pers? Waarom gaan die meisjes, en sommige jongens, naar de pers? Omdat het mooie theoretische integratiebeleid, jammer om te zeggen, niet werkt. Het werkt niet. De coach, de jongens en de meisjes, kunnen naar zo'n aanspreekpunt integriteit (API), maar het werkt niet. Het is niet onafhankelijk genoeg. Minister, ik hoor het u graag zeggen dat u voor een multi-disciplinaire benadering bent. Wij zijn daar ook voor. Maar hoe kan het dat een coach zich zo misdraagt, zo'n taal gebruikt, en dat noch de kinesist, noch de diëtist, noch de sportpsycholoog reageren dat dit niet kan. Ik twijfel dus of er een multidisciplinaire benadering is.

Wat opvalt in het hele verhaal van de heer Vande Broek, is zijn enorm netwerk.

Ik ga opsommen: hij zat tot vorig jaar aan de politieke knoppen op uw kabinet, tien jaar lang was hij chef Sport op het kabinet van uw voorganger Muyters. Hij heeft dus een enorme invloed op het huidige topsportbeleid. Hij schreef zelfs mee aan de Topsportactieplannen Vlaanderen III, IV en V. Hij is nog steeds lid, als extern expert, van de Taskforce Topsport. Bovendien is hij bevriend met de heer Rowe die jarenlang topsportdirecteur was en nu de fameuze algemene directeur van Sport Vlaanderen is. Hij heeft dus een enorm goed contact met de geldschieter van de volleybalfederatie, want daar moeten we het ook eens over hebben.

In Sportmagazine werd reeds verwezen naar de grote sommen die naar volleybal gaan in vergelijking met vergelijkbare sporttakken. Ik citeer: "Volleybal is immers een van de zogenaamde focussporten die het meest gesubsidieerd worden. 1,4 miljoen euro in 2021 waarvan 400.000 euro voor de Yellow Tigers, plus nog eens 800.000 euro voor de uitbreiding van het Eurovolley Center in Vilvoorde." Daarnaast is de heer Vande Broek professor en onderzoeker aan de KU Leuven. Hij was meer dan twintig jaar coach van de damesploeg Asterix Kieldrecht en is daar nu sportief directeur. Hij is ook nog eens sportief directeur van de topsportschool volley en al jaren coach van de nationale ploeg.

Ik heb twee vragen. Vindt u het gezond, minister, dat één persoon binnen één sporttak zowel controle heeft over de opleiding van een topploeg in een nationale competitie als over het nationale team, en daarbij ook nog eens grote politieke invloed heeft over de verdeling van de budgetten? Dat lijkt mij een ongelooflijk ongezonde combinatie van functies.

U kunt zich toch voorstellen dat iemand met zo'n netwerk en zo'n combinatie van topfuncties binnen het damesvolleybal veel macht en druk kan uitoefenen op de spelers en de staf om zijn weg te volgen. Lijkt het u niet het beste om een dergelijke cumul van topfuncties binnen de federaties onmogelijk te maken in de toekomst?

Voorzitter, ik dank u voor de tijd, maar het is zeer belangrijk.

De voorzitter: Het is een heel belangrijke problematiek, daarom heb ik u meer tijd gegeven. Maar u hebt heel veel meer tijd genomen en misschien moet u volgende keer een interpellatie indienen als het over zo'n problematiek gaat. U hebt dan sowieso meer spreektijd, want ik probeer de regels wel een beetje te volgen.

Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb nog een aantal opmerkingen bij wat u hebt gezegd. Collega Lambrecht heeft al een aantal dingen genoemd.

Toen de huidige getuigenissen naar boven zijn gekomen, is er op de sociale media onmiddellijk gereageerd. Er werden tweets geciteerd. Ik vind het betreurenswaardig dat u nu zegt dat er nadien een tweet is gekomen van Sport Vlaanderen, het incident gesloten is en de heer Rowe zich schaart achter de tweet van Sport Vlaanderen. Ik heb daarstraks al gezegd dat dit niet zo geloofwaardig klonk na de eerdere tweets van de heer Rowe.

Minister, ik vind het heel erg dat wordt gezegd 'het incident is gesloten', want eigenlijk heeft men het op deze manier nog veel erger gemaakt dan het initieel al was. Ik denk inderdaad ook dat een andere reactie veel meer gepast was geweest. Duidelijk afstand nemen, persoonlijk excuses waren veel meer op hun plaats geweest. Ik heb mijn twijfels over 'incident gesloten', want we hebben nog geen enkel persoonlijk signaal van de heer Rowe gekregen dat hij er anders over zou denken.

Het onderzoek van het Bondsparket is decretaal voorzien, en het is op zich goed dat er tuchtrechtelijk kan worden opgetreden. Maar als men zich in de plaats van het slachtoffer zet, van de meisjes en de vrouwen die het grensoverschrijdend gedrag op emotioneel vlak hebben meegemaakt, dan is er natuurlijk een groot onderscheid tussen een strikt juridisch onderzoek met een juridische kwalificatie van feiten en het ethische en deontologische aspect.

Iets kan ethisch helemaal over de streep zijn, wat het in casu zeker is, en deontologisch ontoelaatbaar, terwijl het onder een strikt juridische kwalificatie misschien niet altijd even eenduidig te vatten is. Dat onderscheid moeten we maken omdat het voor slachtoffers voor hun erkenning toch ongelooflijk belangrijk is. Vandaar dat ik onderschrijf dat u zich het recht voorbehoudt om een bijkomend initiatief te nemen om eventueel de heer Meganck opnieuw het veld in te sturen en aan te stellen om zelf een onderzoek te doen en een bemiddelende opdracht te geven, nadat het Bondsparket zijn onderzoek heeft afgerond. Dat is zeer goed, maar het mag niet te lang duren. De slachtoffers moeten erkenning kunnen krijgen en moeten eventueel ook begeleiding kunnen krijgen. Daarvoor moeten we de klachten ernstig nemen en daarvoor is meer nodig dan enkel het onderzoek van het Bondsparket.

Minister, u zegt dat het niet gaat over kwetsbare minderjarigen. Minister, het gaat nu over volwassen vrouwen, dat is waar, maar op het moment dat het gebeurde, ging het over meisjes en jonge vrouwen die wel in een bepaalde afhankelijkheidssituatie stonden.

Mijn allerlaatste opmerking gaat over 'victim blaming' waarover ik toch nog eens een punt wil maken. We moeten dit echt tegengaan en er moeten duidelijke signalen komen.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Voorzitter, laat me starten met me te verheugen dat u ruimere spreektijden hanteert. Het geeft me de kans om rustig ook eventjes enkele zaken uiteen te zetten.

Ik wil eerst en vooral benadrukken dat alle meldingen van grensoverschrijdend gedrag in eender welke vorm onderzocht moeten kunnen worden. Het is heel erg belangrijk. Tegelijkertijd daarbij volgend en eraan vasthangend, zijn noch het onderzoek, noch het oordeel over schuld of onschuld aan de politiek. Het onderzoek en de uitspraak ten gronde moeten worden gevoerd, zeker en vast, maar als ik kijk naar de manier waarop er heel gemakkelijk schuld en onschuld en oordelen geknoopt worden aan iedereen betrokken bij dit dossier, ben ik eigenlijk heel erg blij dat het niet aan de politiek zal toekomen om deze oordelen te vellen. Het is aan het Bondsparket om in alle sereniteit het onderzoek uit te voeren en te komen tot vaststellingen en er een gevolg aan te geven als zij dit nodig achten.

Een volgend element is toch wel de sereniteit die van belang is bij dit soort dossiers. Ik moet een beetje droevig vaststellen dat de sereniteit binnen deze commissie momenteel compleet zoek is. Ik begrijp echt heel erg goed hoe ongelooflijk gevoelig deze thematiek is. U hoeft mij dat niet uit te leggen, maar ik denk dat we het de slachtoffers en iedereen betrokken bij dit dossier, verschuldigd zijn om dit wel sereen aan te pakken. Hier gaat het natuurlijk om het beleid en de beleidsbeslissingen die in de toekomst zullen worden genomen.

Minister, ik heb nog twee vragen over uw beleid. Er zijn heel wat meldingsmogelijkheden en er is een heel stevig integriteitsbeleid, dat hebt u ruimschoots uit de doeken gedaan. Ik vroeg me af of er misschien nog ruimte is en aandacht kan gegeven worden aan de doorstroming van de informatie over onder andere de meldingsmogelijkheden en de mogelijkheden voor hulp van de federaties naar de clubs.

Het naar buiten komen met dit soort verhalen is voor eender welk slachtoffer altijd ongelooflijk moeilijk en men moet over ongelooflijk veel drempels stappen. Het is dus altijd een kwestie van toch wel een zekere dapperheid die noodzakelijk is. De dames staan nu in het oog van de media en hebben zeker hulp en begeleiding nodig voor wat zij aangeven doorgemaakt te hebben. Minister, weet u of zij de weg

vinden naar die hulp? Het is heel belangrijk voor ieder slachtoffer van grensoverschrijdend gedrag dat ze dat kunnen melden en dat ze kunnen worden geholpen. Weet u of dit voor hen het geval is? Alvast bedankt voor uw antwoorden.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Collega's, over de directeur, de tweede in lijn bij Sport Vlaanderen: u verwijt mij dat ik dit met de mantel der liefde bedek. Dat is niet zo; intern is er een heel hartig woordje over gesproken, maar extern zal ik mijn mensen verdedigen, ook wanneer zij menselijke fouten maken. Er is een statement van Sport Vlaanderen gekomen, namens de administrateur-generaal, leidend ambtenaar. Dat statement was duidelijk en de heer Rowe heeft zich erachter geschaard. De eerste die achteraf geen spijt heeft van tweets die al te snel zijn verstuurd, moet ik nog tegenkomen. Ik denk dat het ons allemaal kan overkomen. Het is een menselijke fout, maar we hebben het doorgesproken.

Een klacht in de media is geen bewijs van schuld. Een klacht moet leiden tot een gedegen onderzoek, onafhankelijk, objectief en sereen, waarbij de eventuele schuld en bijhorende straf en tuchtmaatregelen worden bepaald. Dat wil ik heel duidelijk en rustig zeggen. Ik begrijp dat de vraagstellingen ook niet volledig vrij zijn van enige opinie en enige partij en de keuze voor enige partij – en dat is ook geen enkel probleem – maar het is wel mijn verantwoordelijkheid om boven die partijen te staan en te borgen dat een onafhankelijk onderzoek kan worden gevoerd. Vandaar mijn initiatief, dat een beetje 'gebypassed' is door het Bondsparket, maar het Bondsparket is wel het orgaan dat decretaal is gemachtigd om op te treden en tuchtrechtelijk op te treden.

Mevrouw Lambrecht, u zegt dat het beleid niet werkt. Ik wil toch nog even duidelijk schetsen dat het over aantijgingen en beschuldigingen gaat die – zo heb ik begrepen – zich vooral situeren in een periode tien jaar terug in de tijd. Sindsdien is er gelukkig wel wat veranderd. U zegt ook dat de multidisciplinaire omkadering niet werkt. Ook dat is een betrekkelijk nieuw gegeven en ik zie dat het wel werkt. Ik heb dat ook gezien in de bevindingen van de onderzoekscommissie in het kader van de Gymfed. Het was een van de aanbevelingen als goede praktijk die men verder moet uitrollen, wat we ook doen.

Sinds 1 januari moeten sportfederaties verplicht voldoen aan integriteitsvoorwaarden. Als verplichte subsidievoorwaarden moeten federaties beschikken over een tuchtrechtelijk systeem, specifiek voor grensoverschrijdend gedrag. In het tuchtreglement van elke sportfederatie moet een rubriek over grensoverschrijdend gedrag staan. Men moet ook beschikken over een tuchtrechtelijk orgaan. Wanneer men dat zelf niet heeft, geldt het Vlaams Sporttribunaal. Dat hebben we daarvoor net opgericht. Volley Vlaanderen heeft een eigen tuchtorgaan, het Bondsparket dat nu ook optreedt. Het is de verantwoordelijkheid van de federatie om te garanderen dat het tuchtorgaan volledig onafhankelijk opereert. Alle federaties, inclusief Volley Vlaanderen, voldoen aan die verplichtingen.

Volley Vlaanderen is destijds ook meegestapt in de opdracht van het advocatenkantoor Stibbe dat we ter beschikking hadden gesteld en dat sportfederaties heeft begeleid bij het uitwerken of het aanpassen en actualiseren van hun tuchtreglement. We hebben er ook voor gezorgd dat het tuchtreglement van de diverse sportfederaties is aangepast aan onze normen en inzichten. Volley Vlaanderen heeft ervoor gekozen om voor grensoverschrijdend gedrag ook een eigen tuchtorgaan te voorzien dat een onafhankelijke werking moet garanderen. Voor alle duidelijkheid, in dat tuchtorgaan zetelen geen personen die een band hebben, personeelslid of bestuurslid zijn van Volley Vlaanderen.

Tegen 1 april moeten alle federaties een eerste keer voldoen aan hun rapportering over de integriteitsvoorwaarden, waarmee Sport Vlaanderen aan de slag gaat.

De verplichte voorwaarden inzake integriteit zijn in een besluit opgenomen. In het kader van een wijziging aan het decreet op de georganiseerde sportsector zullen ook die voorwaarden onder de loep worden genomen. Er is wel de intentie om de tuchtmaatregelen van de sportfederaties die niet aangesloten zijn bij het Vlaams Sporttribunaal, aan een extra controle te onderwerpen. We denken er ook aan om het element van de onafhankelijkheid toe te voegen aan de functie van de API. Het staat nu misschien niet zo duidelijk geformuleerd in het besluit, maar het is toch maar eerder een detail.

Ik wil afsluiten met een positieve noot. Ik kan vaststellen dat de aandacht die wij sinds enkele jaren – en die pluim steek ik niet op mijn hoed maar wel op die van mijn voorganger – besteden aan integriteit, vruchten begint af te werpen. Beginnend bij onze eigen diensten, gaat het vervolgens naar de sportfederaties, de coaches, de opleidingen via de Vlaamse trainersschool waar steeds meer mensen op inschrijven en waar de klemtoon ligt op integriteit en motiverend coachen, naar de sportclubs en individuele sporters. Onze enigszins gewijzigde cultuur heeft er mijns inziens wel toe bijgedragen dat sporters wel degelijk naar buiten durven te komen wanneer ze klachten hebben. Het gaat niet alleen over sporters die aan het einde van hun carrière zijn of niet langer actief zijn, maar ook over actuele sporters. Het is wel een kentering dat het taboe over de hele problematiek en de hele integriteitsproblematiek vandaag nog in veel mindere mate geldt en dat men gemakkelijker de stap zet. Opnieuw, men moet ook in een glas water de zon zien schijnen, maar ik vind het een element van hoop dat voor diegenen die klachten hebben, de drempels om ermee naar buiten te komen in de praktijk steeds lager zijn geworden. Dit is een ietwat positiever inzicht om mee af te sluiten.

De voorzitter: Mevrouw Lambrecht heeft het woord.

Annick Lambrecht (Vooruit): Minister, ik wil zeker sereen zijn, maar op de vraag wanneer we uitleg krijgen over wat het parket nu aan het doen is, hebt u niet geantwoord.

Als er klachten in de media verschijnen, zijn het wanhoopsdaden omdat men jarenlang niet werd gehoord op een correcte manier.

Dat de klachten van tien jaar geleden zouden zijn, klopt niet. Ik word nu gecontacteerd met heel veel getuigenissen. U wellicht ook.

Als 'De prijs van de winnaar' een iets heeft aangetoond, dan is het dat we binnen het topsportbeleid met een enorm probleem zitten, met name een veel te hoge druk op de topsporters. Een oude cultuur van mentale druk en pestgedrag, in combinatie met kortetermijncontracten, een veel te enge focus op prestatie en een totaal gebrek aan focus op mentale gezondheid. Hoeveel getuigenissen hebt u nog nodig voor u overgaat tot een adequatere actie dan nu gebeurt?

'Time will tell', ik ga op deze nagel blijven kloppen tot u luistert en tot de noodkreten van al die meisjes en jongens worden gehoord.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Grensoverschrijdend gedrag is altijd fout. Minister, we mogen dat nooit tolereren, op geen enkele plek, in geen enkele sector. Als mensen dan de moed hebben om ermee naar buiten te komen, dan moeten we dat echt ernstig nemen.

U hebt gelijk dat er een onderzoek moet gebeuren en dat daaruit moet komen vast te staan welke feiten er nu juist zijn gepleegd en hoe ver het grensoverschrijdend gedrag op een emotionele manier is gegaan.

Ik vind het echt wel ontoelaatbaar dat in afwachting daarvan, na getuigenissen en klachten van mensen, er op de manier zoals we dat vorige week hebben gezien, aan 'victim blaming' wordt gedaan. Het proces wordt eigenlijk al op voorhand op de sociale media gevoerd. Dat schrikt ongetwijfeld heel veel slachtoffers af. We mogen dit absoluut niet tolereren want ongetwijfeld zijn er nog heel wat slachtoffers uit het verleden en zelfs vandaag die hiermee worden geconfronteerd en die de moed nog niet hebben gevonden. Wat er de voorbije week is gebeurd, zal misschien nog een extra drempel hebben opgeworpen, terwijl wij net moeten zorgen dat die drempels worden opgeheven en dat slachtoffers worden gehoord en erkenning vinden.

Minister, ik kijk uit naar het onderzoek van het Bondsparket en naar uw bijkomende initiatieven.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.